

[Undervisningsministeren.]

nes repræsentanter, men også en repræsentant for det konservative folkeparti.

Hvad angår lånerafgiften, som diskussionen særlig har stået om, har det naturligvis især interesseret, at et medlem af det konservative folkeparti, som har været medlem af udvalget, støtter det princip, som lovforslaget indeholder.

Over for det ærede medlem hr. Lysholt Hansen kan jeg bekræfte, hvad det ærede medlem har anført om forhandlingerne i udvalget angående bestemmelserne i § 5 a., reglerne for ansættelse af lejeværdien af bibliotekslokaler. Denne lejeværdi vil i fremtiden som hidtil blive drøftet med de kommunale organisationer, før den bliver fastsat.

Det, diskussionen har stået om — i nogen grad ved første behandling, men i særlig grad i dag — er lånerafgiften. Udgangspunktet for denne drøftelse er det ændringsforslag, som er stillet af venstres medlemmer og nogle af det konservative folkepartis medlemmer af udvalget. Jeg skal ikke sige meget derom. Der er fra anden side, navnlig af det ærede medlem hr. Lysholt Hansen, anført en række argumenter til støtte for den opfattelse, at vi bør bevare det frie biblioteksudlån. Den fulde konsekvens af mindretallets standpunkt ville det ærede medlem hr. Østergaard da heller ikke tage: at det offentlige ikke skulle betale noget til bibliotekerne. Det ærede medlem ville være med til, at det offentlige, d. v. s. stat og kommuner, skulle betale det, de betaler nu, men den forhøjelse, som nu skal gennemføres, måtte lånerne være med til at bære gennem en kopskat, en ensartet betaling af alle, men ikke over de almindelige skatter efter de almindelige skatteregler.

Det standpunkt synes jeg ikke er rigtigt. Man skal naturligvis ikke overdrive betydningen af, hvad en femkrone er, men for nogle mennesker betyder 5 kr. jo dog noget, også i vore dage. Og et vigtigt argument er efter min mening, at en afgift på udlån vil nødvendiggøre en betydelig kontrol, navnlig ved de store biblioteker — en kontrol, som jeg anser for at være meget uheldig og uønskelig, og som det vil være urimeligt at koste betydelige pengebeløb på. Det opdragende, der skulle ligge i, at man ville betale dette beløb ved udlån, tror jeg

ikke har så stor moralsk værdi, at det kan lønne sig at gennemføre dette udpræget moralske princip netop på dette område. Jeg må derfor tilråde, at man stemmer imod de ændringsforslag, som er stillet af venstres og nogle af det konservative folkepartis medlemmer af udvalget.

Det ærede medlem hr. Weikop var, så vidt jeg forstod, ikke enig med det ærede medlem hr. Østergaard i, at de store biblioteker får for meget efter den nye lov. Det synspunkt forstår jeg at det ærede medlem hr. Østergaard er nogenlunde ene om at forfægte. Det ærede medlem hr. Weikop har måske de store biblioteker nærmere inde på livet og er derfor ikke så uforstående over for den tankegang, at man må behandle bibliotekerne så nogenlunde ens, uden hensyn til om de er store eller små. Jeg har forstået det på den måde, at det ærede medlem hr. Weikop i hvert fald på det punkt ikke var enig med det ærede medlem hr. Østergaard.

Jeg forstår heller ikke rigtig det ærede medlem hr. Østergaard, som var utilfreds med en række ting, men som alligevel ikke ville stille ændringsforslag. Hvis det ærede medlem kunne tænke sig den mulighed, at de ændringsforslag, han har været med til at stille, bliver gennemført, så må han altså formentlig være indstillet på, at loven kan gennemføres i den skikkelse med alle de ubehagelige ting, som han i øvrigt har vendt sig imod. Derfor er der vel heller ingen grund til at gå nærmere ind på de kritiske bemærkninger, som det ærede medlem gjorde over for en række andre forhold end lånerafgiften.

Jeg tror, det må siges, at lovforslaget, som det nu kommer til at foreligge, skaffer en tilskudsordning for vore folkebiblioteker, som giver en mere rimelig fordeling end den gamle lov. At de store biblioteker ved den nye lov vil få væsentlige forhøjelser, er måske også udtryk for, at de under den gamle lov i en årrække har fået for lidt. Den fordeling, der nu foreslås, synes jeg ud fra et almindeligt retfærdighedssynspunkt er rimelig.

Under udvalgsbehandlingen har Dansk Forfatterforening rettet henvendelse om at få et større vederlag igennem biblioteksafgiften, end der nu gives til forfatterne: 600 000 kr. om året. Jeg er ikke uforstående